

De 'Tubantia-regel' als richtsnoer in zaken

Clemens van Blitterswijk: van 'not done' is ondernemen nu chique om te doen voor wetenschappers

Ondernemende wetenschappers

Christine Lucassen
Amsterdam

Het grote tv-scherm in de vergaderruimte van Life Sciences Partners staat nog aan, het partneroverleg met Boston is net afgelopen. Mede-oprichter Clemens van Blitterswijk van het LSP Health Economics investeringsfonds (LSP HEF) loopt over van enthousiasme: 'Hoe staat het met de fundraising? Hebben we interessante leads? We krijgen als HEF jaarlijks zo'n 400 bedrijven langs, waarvan de helft misschien iets kan zijn. Per jaar willen we twee à drie investeringen doen. Met een rendement (roi) van 20% op jaarbasis vanaf het investeringsmoment.'

De kantoorvilla bij het Museumplein van waaruit LSP in Nederland opereert lijkt in alles een tegenpool van de gemiddelde universiteitsomgeving. Geen kale gangen met linoleum op de vloer maar marmer afgewisseld met zacht tapijt, kunst aan de wanden en beneden een goudkleurig belenbord.

Eigenlijk is het puur toeval dat Van Blitterswijk (55) eind jaren tachtig het ondernemerspad opging. De hoogleraar weefselregeneratie leidde een onderzoeksgroep, toen de financiering — en daarmee de toekomst van het Leidse lab waar hij in 1982 als aio was begonnen — op losse schroeven kwam te staan. Een aanbod

Isotis-oprichter Clemens van Blitterswijk: geld verdienen en de zorgkostenstijging remmen.

Foto: Cees Elzenga

om via de Universität Heidelberg een bedrijfje te beginnen om huid te kweken voor brandwondpatiënten, zette hem aan het denken. 'Als ik het voor hen kan doen met kennis van mezelf, waarom zou ik het dan niet voor mezelf doen? 'Ik vroeg een belachelijk bedrag — het drievoudige van wat ik verdiende — en ze zeiden "ja". Ik zei nee.'

De teerling was geworpen. De tijd dat Van Blitterswijk alleen oog en oor voor wetenschappelijk onderzoek had, lag definitief achter hem. Van Blitterswijk, enig kind van ouders zonder universitaire opleiding, stapte samen met

twee van zijn hoogleraren in een bedrijfje dat middenoorimplantaten maakte. Ruim 25 jaar later heeft hij aan de wieg gestaan van 'een stuk of tien' bedrijven, becijfert hij nonchalant.

Meest bekend is wel Isotis, het biomedisch bedrijf dat bij de beursgang in 2000 ruim €90 mln ophaalde. Van Blitterswijk was er zes jaar bestuursvoorzitter. Een nieuwe wereld ging voor hem open: contacten met bankiers, investeerders en durfkapitalisten. Boeiend, tot het moment dat de universiteit voor zijn gevoel te veel een bijzaak begon te worden en de

Bezorgd Gedecimeerd

Clemens van Blitterswijk, lid van de regiegroep Life Sciences & Health, is bezorgd. Net nu het voor hoogleraren niet langer 'not done', maar eerder 'chique' is geworden om te ondernemen, zakt de infrastructuur met het wegvallen van onder meer de FES-subsidiegelden volgens hem in elkaar. 'Innovatie wordt zo gedecimeerd.'

tijd van pionieren voorbij was. 'Ik realiseerde me dat ik begon in te teren op mijn wetenschappelijke kennis. Ik had geen tijd om te lezen, vloog naar congressen, hield een praatje en weg. Ik moest kiezen. Wilde ik een carrière-ceo worden, dan moest ik het onderzoek laten vallen.'

In plaats daarvan begon hij een nieuwe onderzoeksgroep aan de Universiteit Twente. Hij geniet van het brainstormen over ideeën met jonge, slimme mensen: 'In het bedrijfsleven komt doorgaans als eerste de vraag wanneer er geld mee verdiend gaat worden.' Maar

hij wil ook dat vindingen bij de patiënt belanden. 'Een commerciële entiteit is de enige manier om iets op grote schaal bij de patiënt te krijgen.'

Nog steeds is Van Blitterswijk druk aan het ondernemen, maar hij besteedt daarnaast gemiddeld twee dagen per week aan zijn hoogleraarschap aan de Universiteit Twente. Hij zit zo'n vijf keer per week op de racefiets en helpt zijn vrouw op hun paardenfokkerij, thuis in Friesland. Ze fokken sinds 2007 IJslandse paarden.

In zaken houdt de vader van twee dochters zich strikt aan wat hij de 'Tubantia-regel' noemt, genoemd naar het Twentse dagblad: 'Het mag nooit zo ingewikkeld of zo ontransparant zijn dat je het daar niet uit kan leggen.'

2012 was een goed jaar voor Van Blitterswijk. Hij trad niet alleen toe tot de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, hij ontving ook nog eens de prestigieuze Federa-prijs én hij werd uitgeroepen tot de meest ondernemende wetenschapper van Nederland. Van Blitterswijk is stellig: 2013 wordt ook goed. 'Het HEF-fonds is echt heel leuk. Er is nu €60 mln gecommiteerd. We hebben de ambitie om daar €100 mln van te maken.'

Van Blitterswijk is verguld met medefinancier en strategisch partner Achmea, en de 'schitterende database' van 5,5 miljoen mensen van de verzekeraar. Mogelijke investeringen kunnen in die database worden getest. 'Alleen als er met iets geld kan worden verdiend en de stijging van de zorgkosten geremd wordt, doen we het.' Het fonds heeft het voor het kiezen, zegt de hoogleraar, die trots over de eerste investering — een techniek die botbreuken fixeert door sleutelgatchirurgie — vertelt: 'Er is niet zoveel venture capital beschikbaar.'

Dit is het laatste deel van een serie interviews met ondernemende wetenschappers.

